

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egy óra . . . . . 35 kr. (70 fillér.)
Három óra . . . . . 1 frt (2 kor.)

Vidékre postán:

Egy hónapra . . . . . 65 kr. (1 kor. 30 fill.)
Három óra . . . . . 2 frt. (4 kor.)
Hat óra . . . . . 4 frt. (8 kor.)

ELŐRE

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Kosuth-utca 4. szám.

Szerkesztésért felelős:
GÖNDÖR FERENC.

Sengyel Zoltán leleplez. — Széttépték a farkasok.

Mit mond a vezér?

Nagyvárad, január 21.

Kossuth előtt hajduböszörményiek jártak. Benedek hívei voltak. Információt kértek Benedek kilépésére vonatkozólag. S a pártelnök hosszú beszédben válaszolt. Okosan beszélt, higgadtan. Beszédje érdemes arra, hogy a párt is jól megfontolja minden szavát.

Bátran kimondta, hogy a demokrácia elválaszthatatlanul össze van forrva a függetlenségi eszmével. — Megmondta, hogy a függetlenségi eszmék magukba foglalják a demokrácia elveket. Ez pedig következetesen követeli a népjogok kiterjesztését. — Parancsolja az egyenlő, osztó igazságot az ország minden fia számára.

Kossuth hangján meglátszott, hogy nem ő tessékelt ki Benedeket. Szinte nyíltan vallotta meg, hogy azon az estén a függetlenségi képviselő urak nagyon is a vezér akarata ellen cselekedtek.

A derék hajduk naiv emberek voltak. Azt kérdezték, vajon összeférhet-e a demokrácia a függetlenségi eszmékkel? De a kérdés jellemző volt a mostani viszonyokhoz.

Esztendőkkéi annak előtte a függetlenségi párt tagjai arulónak mondták volna azt, aki megjósolja, hogy Magyarországon még ilyen kérdést fel kell tenni. Nem egy ember teszi fel a kérdést, de egy egész kerület és küldöttséget menesztenek a választásra. És ma komolyan veszik a kérdést. Sőt a pártvezér nagyon is komolyan vette.

Lehet-e a függetlenségi ember demokrata? Ez a kérdés járja. Kossuth azt felelte, hogy lehet, sőt annak kell lennie. És ezt jó volt megmondani. Nem annyira a hajduböszörményieknek, mint inkább a Laehne Hugóknak, a Lázár Páloknak és mind azoknak, akik csak névleg 48-asok. Lesz-e foganatja Kossuth határozott válaszanak? Aliq hisszük.

A képviselőház ülése.

As igazságügyi budget.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —
Budapest, január 21.

Kmódy József: A tözsde reformjáról és a fedezetlen határidőzletek korlátozásáról szól. Örömmel hallotta az igazságügyminiszter programját, de mégis kénytelen felszólalni a fedezetlen határidőzlet megszüntetése tárgyában. Ez a fedezetlen határidőzlet, mely a budapesti áru- és értéktőzsde egyik főzültege, jogalap nélkül álló ügylet, meyet tisztán csak a spekulációra alapítanak a szegény földmivelő nép kizsákmányolására. Ez az üzlet megszüntetendő, ez ellen sem is szól érv s csak a mult politikájának szereplői érthető érdekekből ragaszkodnak a vagyonszerzésnek a törvénytelen módjához. A sztrájk-törvényt sürgeti meg és ebben minden intézkedést meg kell tenni, hogy az aratósztrájkot lebetetlenné tegyék. Szerényi a vízvezeték, gáz- és vasúti sztrájkot akarja az új törvényben megakadályozni. Pedig ha nincs gáz, van petroleum, ha nincs vasút, akkor van lovasszekér, de ha nincs aratómunkás, akkor nincs buza és nincs kenyér. Ő megkeveteli, hogy az aratósztrájk ellen szóló rendszabályokat vegyék be a törvénybe. A sztrájkot csak katonaság kézbejöttével lehet letörni.

Az elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy ez a tárgy a földmivelőügyi tárca keretébe tartozik.

Emódy József: Az 1848. évi II. törvénynek a most készülő sztrájk-törvényvel kiegészítendő. A cseléd-törvényről beszél.

Az elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy szorosán ragaszkodjék a tárgyhöz, mert a cseléd-törvény végrehajtása azelőtt sem, a jövőben sem lesz az igazságügyi tárca tárgya.

Kmódy József: Meghajlik az elnök előtt mert . . .

Az elnök: A házszabályok előtt!
Emódy József: . . . az elnök hatalmasabb.

Az elnök: A házszabály a hatalmas!

Emódy József: A költségvetést elfogadja.

Kelemen Samu: Az igazságügyminiszternek a sajtószabadságról tett kijelentésével foglalkozik. Kérve kéri a kormányt, ne is gondoljon arra, hogy a sajtó legteljesebb autonómiájához nyul. A kenyér nélkül meg lehet lenni, mert a kenyeret pótolhatni, de a gondolat nélkül nem. A sajtó minden nemes küzdelemnek, minden jogos célért való létrejövésnek a vezető harcosa s halálös bűn volna jogait csak érinteni is. A gyülekezési és egyesülési jog érintetlen sége szintén kézzérdek. A büntető törvény reformjáról szól. Nagy elmék műve a magyar büntetőtörvény, de figyelmet arra, hogy szociális érzék nélkül készült. Mi csak a fegyházakkal tudunk dolgozni. El kell törölni a kategóriákat, a minimumokat, hogy a bíró lelkiismeretét feloldjuk a paragrafusok béklyói alól. A feltételes elítélést sürgeti. A törvénynek oltalmaznia, felemelnie is kell, nemcsak öklével lesujtani.

A tisztviselők boriavalója.

Andrássy leckézetet.

A főispán, mint a törvények őre.

Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 21.

Ne mondják nekünk, hogy semmi sincs uj a nap alatt. Bizony van és az emberi fantázia garló, tehetetlen kis jószág. Mert ő, polgártárs, ugyan gondoltad volna valaha, hogy Glac Antal főispán, mint a törvények őre szerepelhessen e rövid földi létben?

Pedig ugy van. Glac Antal törvénymentő kiruccanása az oka annak a belügyminiszteri leckézetű irásnak, amely ma Bihar megye alispáni hivatalába érkezett, keményen rádörrentve a közigazgatási tisztviselőre, akiket az állítólagos boriavaló ellen óhajt a megvesztegethetetlenség páncéljával fölfegyvernani a beugrattott belügyminiszter.

Mivelhogy abban a múltáori bihari elvi határozatban egyáltalán niesen érintve holmi boriavaló; csak a közigazgatási tájékozottságtól mentes főispáni koponyában született meg a kísértő rémkép.

Szalmát esépel tehát Andrássy

belügyminiszter ur, amikor igazságtalanul és fölvetesen pifcát törre egy határozat fölött, amelyet nem ismer, nekironit a bihari közigazgatási tisztviselőknék. S ezzel nem érve be, elmerő; sőt beleszédül a törvények magosságos szépségeibe, elzengi az igazi tisztviselő himnuszát s beszéi, beszél a pártatlanságról s egyéb lélemes és szép apróságokról.

A belügyminiszter urnak minden esetre igaza van, amikor hangsúlyozza a tisztviselő pártatlanságának szükségességét, elítéli a boriavaló rendszert; mondjuk, ismétljük igaz és szép dolgokat alit Andrássy, de minek mondja most mindezeket? Milyen alkaiombói? Ki állította valaha is ezeknek az ellenkezőjét?

Glac főispán pedig mégis kitűnő férfiú. Ha ő vigan lövi naponként a bakkokat, ám löjjon bakkot más is, a belügyminiszter is. És jól megcsinálta. A belügyminiszter beugrott. Beugrott és olyan szépen elzengte: milyennek kell lenni egy közigazgatási tisztviselőnek. mintha — egy bihari tisztviselő: másolta volna . . .

Kialtvány az arató munkásokhoz.

Darányi Ignác — a nép atyja.

Hogyan akarja megakadályozni a sztrájkot?

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, január 21.

Mivel a parlamentnek jelenleg urakmon levő pártjai évtizedeken át meddő közjogi vitákkal megakadályoztak minden üdvös intézkedést, a növekvő elégedetlenség a szociáldemokrácia bástyái közé vitte a munkásnépet. Ma már ott tartunk, hogy nemcsak az ipari munkásság, hanem a gazdasági és aratómunkások jórésze is a meglehetősen gyermekkorú élő, és számos, tagadatatlannal beteg kinvéssel megfertőzött forradalmi irányzattól várja boldogulását s kezdi magát nemzetközinek vallani. Internacionális elvek lobognak már a pnszta nádfodeles viskói között, s a föld rabja, akinek eddig Kossuth Lajos édes atyja volt — nemzetét és szülőföldjét immár meztagnálni kész.

LEBOVITS és WEISZ egyedül angol férfi divat szabó cég NAGYVÁRADON, Fű-utca, Zárda épület.

a legfinomabb hazai angol és skót szövetségkülönlegességek nagy raktára. Telefon 151.

Am a koalíció és a sport-földmívelésügyi miniszter ezt el nem akarja hírní. A börtönben Darányi Néci kiált a térre és mellett verve hirdeti: Én vagyok a népek atyja. A világó szemű, bürguságú naiv agrárius szentül meg van gyűződve, hogy igéreteivel, meg fegyverével el lehet csitítani az óhes és elégetien földművelők gyomrának forradalmi dallá fejlődő hangját.

És abelyett, hogy a kérdést belezón tanulmányozza s a bajok alapjait elhatolva, hólca, mérsékelt tapintattal igyekeznék elnyomni az aratósztrájk kísértő veszedelmét, a kényelmes miniszteriumi szobákban íródeakjaival frázisoktól nemzsgő káldványt szerkesztett. Több száz-ezer példányban sokszorosította az államnyomda ezt a bolózatba illő plakátot, s az ország minden részén ki fogják ragasztani.

A koalíció, illetve Darányi Ignác ebben a silány tákományban mindenekeiként ráparancsol a magyarországi aratómunkásokra, hogy azonnal kössenek szerződést a földbirtokokkal, mert különben más heitől fog a kormány munkásokat bozadni. Mi ez? A vak is látja, hogy az elvitézhatatlan, teljes és nyílt reakció. Ilyen fenyegető és nyers hangon nem avatkozhatik a független magyar polgárok szabad elhatározásába senki, ha sázeszor koalíciós miniszter is. De ne tekintsük most a plakát szellemnek jogi oldalát, csak azt bíráljuk el, hogy ez a mód alkalmas-e az ország békéltének biztosítására?

Annit mindenesetre elvárhatunk egy magyar kormánytól, hogy az ország lakosságának természetével tisztában legyen. Aki pedig ismeri a magyar népet, tudja, hogy annak leikére nem brutális, sértő és jogtalan cinizmussal, hanem csakis és kizárólag szelid hanggal lehet hatni. — Jön a zsandár és börtön! — kiáltja Darányi Ignác.

Előre látjuk a választ. A reakcióra a forradalom a válasz, s ez a szegény Magyarország, mely hosszas küzdelem után fosszleikiismeretű hatalmi-politikusok uralma alá került, szomorú napoknak néz elcibe. — Abelyett, hogy a társadalom minden rétege egymást megértene és megszeretne igyekeznék, a körje nap-nap után szórt konkoly siralmas aratásra ad reményt. Fájdalom, hogy a végső elkeseredésből kikelő gyötremeiket nemcsak ők, a gyalázatos ségok atyjai fogják aratni, hanem azok az egészséges agyu magyar emberek is, akik látva jóicavoltukat, megtagadják őket...

A Polónyi-botrány. A Polónyi-ügynek vége van, Polónyi ténnyesen feitül maradt! — ezt hirdeti Polónyi Géza és hirdetik Polónyi barátai, vagy legalább azok, akik olyanoknak vallják magukat, mert valóságos barátja egy sincs és nem is lehet, mert ő, ha érdeke úgy kívánja, legázolja még a tulajdon édesapját is.

Most van Polónyi csak igazán

bajban; vége, megbukott, csak alkalmat várnak, hogy bukását közönnre tegyék! — ezt mondják Polónyi ellenfelei, melyek közé azok is tartoznak, akik vele karonfogva végig-sétálnak a Kossuth Lajos-utcán, — mondjuk például báró Kaas Ivor, aki ideadta magát tegnap, hogy részt vegyen Polónyi reabilitáló sétáján a Kossuth-utcában.

Táncoljuk a magyar ipart!

Csak el ne hógoduljék.

— Saját tudósítókától. —

Nagyvárad, január 19.

Régi téma, régi ferdeség, hogyha akármint akarunk tenni, akármilyen jótékony célra akarunk adakozni, nem tesszük meg nyíltan, hanem — táncolunk érte egyet. Ha szegény gyermekekről, köri könyvtárról, magyar idarról, vagy saját pénztárról van szó, nem fizetünk le a célra két-három koronákat, hanem elmegyünk egy arra a célra rendezett mulatságra, — s elköltünk saját pénztárunk kárára öt-tíz forintokat. Ezt látjuk minden nagyváradai bálnál.

Ne nemcsak Nagyváradon van ez így, nem marad hátunk mögött a vidék sem. Tordán a Magyar Védő-Egyesület Női Osztálya e hó huszonhatodikán „Magyar népviseleti honiestélyt rendez”, melyen csak magyar szövekből készült, s lehetőleg népies viseletet utánzó ruhákban szabad megjelenni. Szép, szép, de miért a sok költség, ruha, mikor többet érne, ha annak felét odaadnók a jelzett célra, mely nem egyéb, mint a magyar ipar pártolása. De nekünk ez nem kell! Ugy látszik azért, mert a magyar ember muzsikaszó mellett szeret átmenni még a másvilágra is.

A pászkagyár szenzációja.

Sztrájkolnak a talmudisták.

— Saját tudósítókától. —

Nagyvárad, január 21.

A XX. században mindenféle sztrájkban volt már részünk. Vagy legalább is minden fajtáról hallottunk. De olyanról, aminő Vácott folyik, még nem hallott a vén Európa. A kicsiny dunamenti városban sztrájkolnak a — talmudisták.

Harmadfél hónap mulva beköszönt husvét ünnepe. A keresztényeknél is, a zsidóknál is. Az utóbbi felekezetből azok, akik a valóságos szabályait megtartják, kovásztalan kenyeret esznek.

Vácott van egy gyár, amely husvéti kenyeret gyárt. A gyár villamos erővel dolgozik és Kollmann ur a tulajdonosa, Januárban már dolgoz-na a gyában, mert sok pászkát kell gyártani. Keresztény munkások gyurnak, nyújtanak és vetik kemencébe a kenyérlapokat, — zsidó talmudisták gyakoroják a felügyeletét.

Ezek a derék talmudisták eddig átlagfizetést kaptak a munka három hónapjára. Ezt sokallotta Kollmann

a gyáros. Elhatározta tehát, hogy napszámra fizeti a talmudista felügyelőket és pedig úgy, hogy kevesebb jusson kettőnek egyótt, mint eddig egynek. Ezt nem tűrték a talmudisták, hanem sztrájkba léptek. Abbahagyták a szigorú felügyelést. Szigorú felügyelet nélkül pedig nem szabályszerű a pászka.

Megindult ennél fogva a békéltetési eljárás, A tudós váci rabbi vette kezébe az ügyet. Szivére beszélt a gyárosnak, szivére beszélt a talmudistáknak, de egyik fél sem engedett. A pászkagyárban még mindig szilnetel a munka. A sztrájk ahogyanem a talmudisták javára fog elődni.

Öngyilkos leány.

A szerelem hódít.

— Saját tudósítókától. —

Nagyvárad, január 21.

Az önkéntes halottak száma napról-napra több lesz. Tegnap ismét öngyilkosság történt a közeli Szóvát községben. Az öngyilkosság részletei ezek:

Murányi Julia 18 éves leány tegnap szüleinek szóvati lakásán gyufalodót ivott. A mérges oldat felhajtása után néhány perc múlva meg is halt. Szülei, akik a szomszéd szobában foglalatoskodtak, a kínos műszörgésre lettek figyelmesek. Ijedten rohantak be a szobába, de a leány már ekkor halásápadtan, élet nélkül hevert a szoba padlózatán. Orvost is hívtak, de már az sem segített, csupán a beállott halált konstatálhatta.

A csendőrség megindította a nyomozást, hogy az öngyilkosság okát felderítse s ez sikerült is. Megállapította, hogy a leány szerelmes volt egy odavalló legénybe, aki nem viszonozta szerelmét. Ez keserítette el és ezért lett öngyilkos.

Szétépték a tarkasok.

Egy házaspár szörnyű halála.

— Saját tudósítókától. —

Nagyvárad, jan. 21.

Kelemér János gyalognosztás tegnap délután hazafelé indult Gömörbe, magával vive a község postaküldeményeit is. Csenedesen bandukolt a hóbefutott országúton. Egyszer csak farkasüvöltést hall. Hátranéz és egy farkascsoordát vett észre, amint óriási sebességgel rohant feléje. A szerencsétlen ember rendkívül megijedt és egy fára igyekezett felmászni. Teljes erejéből futott a már közel volt a fához. A farkascsoorda azonban már nyomában volt. Előtte revolveret, hogy addig is távol tartsa a farkasokat, míg a fához kátálva, hirtelen felmászik a fához. A csorda azonban egyenest nekirentott a darabokra tépte.

Beesteledett s a felesége már türelmetlenül kezdett. Mikor pedig már türelme kifogyott, elindult az országúton. Alig indult el az országúton, mikor a havon emberi csontokat pillant meg. Azonnal megismerte az ura csiz-

máját. A szerencsétlen asszony éppen térdjének csontjait szedte össze, hogy eitemelhessen, mikor megjelent újra a csorda. Az asszony a félelemtől még futni sem tudott. Elriék a farkasok s az asszonyt is szétépték. Másnap találják meg csontjait, az armenek. A falu népe közi óriási a kötségbeesés és izgatottság.

H I R E K.

* Lengyel Zoltán teleplelés.

Budapesti tudósítók telefonálja: Lengyel Zoltán „A Nap” ma esti számában szenzációs teleplezéseket közöl. Ugron Gáborról elmondja, hogy állandó összeköttetés tartott fenn a darabankormányval különösen Vörös Lászlóval, akitől többrendbeli szivességet kért. Polónyi Gézára nézve Lengyel magáérvá teszi Halmos összes vddjait, hozzávéve még a Bekke Erásébtel való társas zsarolását a panamázó igazságügyminiszternek. Végre egy újabb szenzációs teleplezéssel adja meg Polónyinak a kegyelemldóft. A szennyes igazságügyér egy sajátkezü levelét közli le, amelyben Polónyi a béke létrejötte után néhány nappal szemérmetlenül folkinálkozik Bécsnek.

* Elmaradt bizottsági ülés.

Nagyvárad város törvényhatóságának Szacsavay szoborbizottsága ma délután négy órakor ülést akart tartani. Az ülésen a bizottság tagjai a készenálló szobor teleplezése felől tanácskoztak volna, azonban oly kevés számban jelentek meg, hogy az ülést el kellett halasztani.

* Fölolvasás a szabad liceumban. A nagyváradai szabad liceum ma esti ülésén Dénes Sándor dr. tartott rendkívül érdekes fölolvast, melyet a nagyszámú előkelő közönség hosszantartó tetszénnyel hallgatással honorált.

* A geszti vadászat eredménye. Geszten tegnapelőtt fejezték be az ideai vadászatokat. A vadászat eredménye kielégítő, amennyiben 134 nyulat és egy rókat zsákmányoltak a geszti Nimródok.

* A kórházi hus megvisszavétel. Fráter Imre dr, a biharmegyei közkórház főorvosa ma beadványt intézett a vármegyéhez, amelyben elmondja, hogy az Oláh Ferenc nagyvárad hentes szállításában a közkórház számára érkező marhahus nem felel meg a kiválmaknak s ezért annak szakértői megvisszavételét kéri.

* Fölözött gazdakör. A mezőtassi gazdakör részvétlenség miatt fölözött.

* Új munkásszövetség. Rojt községben munkásszövetség alakult. A szövetség alapszabályait ma terjesztette föl jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

* Gyufagyár Nagyváradon.

A nagyváradai fűszerkereskedők körében mozgalom indult meg egy gyufagyár alapítása érdekében. A gyár létesítése esetén bézagot pótolna és eleven új pezsgést vinné

be a nagyváradi kereskedelmbe. Mindenesetre érdeklődéssel várjuk a fejleményeket.

„Az Alkoholizmus” ajánlása. A belügyminiszter ma lelt Biharmegye alispáni hivatalához s leírásában az alkohól ellen küzdő „Az Alkoholizmus” című folyóiratot ajánlja a vármegye közönségének pártfogására. Hasonló pártoló leiratot intézett a belügyminiszter a többi vármegyék fővárosához is.

Előtt a kisleány. Kamenicsék Mária még csak 9 éves leányzó, de már igen sokszor ment el hazulról úgy, hogy napokig nem tért vissza. Most is már napok óta távol van s hozzátartozói nem is sejtik, hol tartózkodik. Schön Róbert Szent János-utca 27. szám alatti lakos kéri azokat, akik tin a leánnyal találkozhatnak, adják át a legközelebbi rendőrnek, vezessék a lakására.

Az apa kegyetlensége miatt a halálba. Szomorú a sorsa Csiger Sámuelnek, aki melegen örzé 17 éves szívevel, Sajóhidvégen szerelmes volt Pozsgai Lidia odaváló szegény leányba. A fiatal gazdag leány meg akarta kérni a leány kezét, de apja ezt ellenezte, mert fiatalnak tartotta a házassághoz és mivel gazdagabb leányt szeretett volna feleségül. A leány azonban nem akart szüleitől elválni és emiatt többször heves összeszólalkozásba volt ájvával. Tegnap a fia ismét elhagyta a házassági tervével, mire apja ismétetlen kijelentette, hogy a házassághoz beleegyezését soha sem fogja adni. A fia erre bement apja szobájába és annak vadászfegyverével mellbe lökte magát. Kísérteszélyes sérüléssével a miskolci Erzsébet-kórházba szállították, ahol pénteken reggel meghalt.

Agyonlőtte az öcsét. Nagyatadról írják: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt tegnapelőtt Fesztich Tasziló gróf Tarany mellett fekvő Csatártó-pusztáján. Az uradalom egyik erdőszéknél: Gelencsér Józsefnek hasonnevű 15 esztendő fia apjának vadászfegyverével a náluk látogatásban volt unokacsót, a 4 éves Varga Józsefet agyonlőtte. Gelencsér József játszadozni kezdett a fegyverrel, amely egyszerre csak elsült kezében. A következő pillanatban a kis Varga József holtan esett össze. A megremült Gelencsér József tette után elmenekült, az erdőben hűyongott, aztán a berzecei csendőrörsön önként jelentkezett. A nagyváradi járásbírósa a vizsgálatot megindította.

Verekedés a kocsmában. Ma hajnalban Benkő Ferenc, Juhász Mihály, Vidá József és Krei György napszamosok Igna Simon pusztaiaklódit lakost, ki részeg állapotban a „Két huszár” kocsmahelyiségben beléjük kötött, úgy megverték, hogy sérülésével a kórházba kellett szállítani. A verkedők ellen a sérült panasza alapján megindították a büntető eljárást.

Előttötte a kocsit. Ma délután 1—2 óra között a Szacsy és Kert-utca sarkán Pinta Antal hegyközfajki lakos szekerével előttötte

Papp Sándor 15 éves fodrász tamutót, ki könnyebb sérüléseket szenvedett. A büntető eljárás megindították.

Elment ország. Bádón Mihály Halász-utca 29. sz. a. lakos panasolja, hogy 20-án este Széles-utczán egy kocsmahelyiségben míg ahadt ismeretlen tettes 36 koronát tartalmazó pénztárcáját ellopta. A nyomozást megindították.

Elkobozott újságok. Ruttkiról jelentik: A nemeszöldi kir. járásbírósa az ott megjelenő Orava című két nemzetiégi lapot a kir. ügyészség megkeresésére büntény dícsérése miatt elkobozta. — Szokolcáról jelentik: A Szokolcán megjelenő Ludové Noviny politikai két hetilap legutóbbi számát a pozsonyi kir. ügyészség elkobozta.

A karmester büne. Érdekes tolvajlást derített ki tegnap a debreceni csendőrség egy ügyes őrvezetője. A múlt héten történt, hogy Barak János hajduhadházi földirtokos fáradsan jött haza tanyájáról. A vadászban kimerült földirtokost — amint helyett foglalt egy nagy karoszekében — csakhamar elnyomta az álmom. Velelenél épen akkor nyitott be hozzá egyik lakója Berkhofer József, ki a jelenleg Hajduhadházon játszó vándorszintársulat karmestere. Amint meglátta a derék barnagy az édesen szendörgő férfit, hozzálépett és kilopott zsebéből száz koronát. A gyanyu mindjárt a karmester ellen irányult, ki azonban erősen tagadta tette. A bizonyítékok sulya alatt végre megtört a bün utjára tévedt karmester és töredelmesen bevallotta bünét. A csendőrség ma Debrecenbe kísérte és átadta az ottani ügyészségnek.

Felrobbant motorkocsi. Makóról jelentik nekünk: Könnyen végzetesé válható benzínrobbanás történt tegnap az arad—csanádi vasutak makói állomásán. A reggeli renkes motorvonatot utra akarták előkészíteni és e célból benzinnel töltötték meg a tartályt. Mután azonban a motoron elhelyezett tartály nem felel meg rendeltetésének, amennyiben robbanás ellen nincs kellő ellentálló képessége eddig ki nem derített okból a tartály felrobbant és csakhamar az egész motorkocsit lángtenger vette körül. Az oltási kísérlet hiábavalónak bizonyult és a motorkocsi rövid időn belül elhamvad. Az állomási főnök és a megjelent hatóságok közleg odanyilatkoztak, hogy különös szerencse mentette meg az utazni akarókat attól, hogy esetleg az uton egy rémes katasztrófa részesei legyenek. A kár 30.000 korona. Az utazó közönség körében mozgalom indult meg az iránt, hogy a kereskedelmi miniszterhez felírják, hogy robbanásmentes tartályok beszerzését kötelezőleg rendelje el.

Gyújtogatás feltékonyságból. Molnár Jánosné várongyi asszony már régebb idő óta gyanakodott, hogy az ura megcsalta és szeretőt tart. Többször maga is rajta csúpte, hogy sokat legyekedik egy fiatal ösvegy, Sári Istvánné körül, azonban hiába volt minden, az asszony hiába könyörgött, fenyegetőzött a férj nem hallgatott rá,

és többször mag is vette a feleségét. Az asszonynak tegnapelőtt azt vitte bíról az egyik szomszédasszonya, Finta Jánosné, hogy ő látta, amint Molnár a menyöskével bement az istállóba és bizonyosan ott vannak most is. Molnárné e hír hallatára rémes bosszura határozta el magát. Óvatosan odalopózott az istállóhoz, ahonnan tényleg susogó hangok hallatszottak ki, egy kötéllel behálózta az istálló ajtaját s aztán gyújtóval meggyújtotta az épület szalma fedelét. Az volt a szándéka, hogy bannégersze az urát a menyöskével együtt. Csakhogy ez nem sikerült neki. A tüzet hamarosan észrevették s mielőtt az elbarapodott volna, már el is oltották. Így a bann turbókóli szerelmes párnak sem lett semmi baja azon a kissé kellemetlen helyzetben kívül, hogy a falu népe előtt együtt kellett kijönniük a légra gyúlt taláka színhelyéről. A csendőrségi nyomozás másnap megállapította, hogy a gyújtogatás Molnárné műve volt, aki azt nem is tagadta. Az eljárást ellene megindult.

Tolvaj napszamos. Kirschner és Deutsch helybéli szállítók panaszt emeltek, hogy a vasutról szállított áruikat ismeretlen tettes kisebb nagyobb mennyiségben lopkodja. A tettest Póti Sándor, Breier Ferenc szállítónál alkalmazott napszamos személtében elfogták és megartott házkutatás alkalmával nagy csomó lopott dolgot koboztak el, amelyeket saját beismerés szerint ismeretlen helyekről lopott.

FERENCZ JÓZSEF keszervé

SZINJÁTÉK.

Heti műsor.

Kedd: János vitéz.
Szerda: Szegény Jonathán (Kornaival).
Csütörtök: Szegény Jonathán (Kornaival).
Péntek: Lovag ur.
Szombat: Nebántsvirág (Kornaival).
Vasárnap: Bohém szerelem (Kornaival).

NYILTÉR. 36

Teli férfi divat.

Igazán meglepő újdonságokkal lepte meg **Gelberg A.** férfi uri divat szabó a megrendelőit és a város közönségét.

A legdivatosabb **angol francia és sötét gyapjú szövetek és választékát** halmozta össze, mely a nagyérdemű rendelőknek bár milyen kényes ízlésnek megfelel. Különösen ajánljuk az újonnan berendezett **férfi uri divat-salon megtekintését**, mely Beffy-utca 18. sz. alatt most nyílt meg.

Kütnő tisztelettel

Gelberg A.,

uri férfi szabó.

120 — 20.

LEGUJABB.

Utcai harcok Barcelonában.

Budapest, január 20. Barcelonából jelentik: A kultuszjavaslat el-

len rendezett tüntetés gyűlés után verekedés támadt, amelynek folyamán több lövést tettek. Az első jelentések szerint mintegy nyolc személy sebesült meg, még pedig néhányan súlyosan. A csendőrök kivonkarddal léptek közbe. A zavargás csak akkor szűnt meg, amidőn a Rambla-téren levő kávéház előtt bomba robbant fel, mely alkalommal egy ember súlyosan megsebesült.

REGÉNYCSARNOK.

Egy doktor csodálatos története.

Angol bűnügyi regény.

(Folytatás.)

36 Én is úgy tudom, Hyde ur csak ébredre látogat el hozzánk s általában nagyon ritkán található a háznak e részében. Többnyire a laboratorionum át jön és ugyancsak arrafelé távozik ismét.

— Akkor hát jó éjt, Poole barátom!

— Jó éjt, ügyvéd ur.
Az ügyvéd nehez szívevel ment haza.
— Szegény Yekyll — mondás magában — zszegény barátom! Valami benső ösztön azt sugja nekem, hogy a zavarosban halászik. Fiatalabb éveiben kissé kikapós volt, de ez már rég elmúlt. De úgy látszik, hogy az isteni törvényben nincs elvétel. Valamely régi bűnnek kísértete jár most fel és egy rejtve volt gyálatnak rákfeneje pede claudio jár-kel ebben a házban. A bűnhődés most következik be, mikor a bün már elült az emlékezetből, vagy az önszeretetnek sikerült azt ügyesen elpálástolni.

Ily módon tépelődve, a saját multját vette szigorú tárgyalás alá Uttersson ur és elgondolkozott, ha vajon nem lehet-e ott is régi bűnök felfedezni? De az ő multja teljesen kifogástalan volt és kevés ember lapozhatott olyan megnyugvással az élet könyvében, mint ő. Mindezek dacára a porig alszta meg magát gondolatban és annyi gonoszsgót vetett magának szemére, hogy kitelt volna belőle három igazi bűnös is. Mert Uttersson ur hangulata e pillanatban nagyon nyomott volt s abban is roszt sejtett, ami más előtt angyali cselekedetnek tűnt volna föl. Mert az ember lelke, ha igazi alázatosság képezi keretét, nem mer bízni a saját ítéletében és kifogásolja a saját belátását, ha még olyan bölcs is ez. Uttersson pedig azon emberek közé tartozott, akik nagyon alázatosak voltak az ur szeme előtt.

— Csak be tudnék hatolni ennek a Hydenek multjába — gondalta magában — biztosra veszem, hogy olyan sötét titkokra akadnék, amelyekhez képest a szegény Yekyll multja a megtestesült napfény. Így nem mehet tovább a dolog! Elfog a rettegés, ha meggondolom, hogy mily sötét hatalom rabszolgája az én szegény barátom... S mily veszedelmes azonfelül rá nézve az a boldom végrendelet? Ha Hyde csak sejt, hogy mi vár reá Yekyll halála esetén, ki tudja, nem fogja-e siettetni jöltévő halálát? Mindenesetre meg fogom akadályozni a sors szekerének továbbgördülését, foltéve, hogy Yekyll szabadon enged cselekedni.

A saját lakása elé érve, még egyszer hátra nézett, mert úgy tetszett neki, mintha azoknak a könnyű lépteknek neszét hallaná, melyek egy órával ezelőtt félbeszakították a magános utca csendjét és akkor is babonás félelmet keltek benne.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

- Aki** mint könyvelő, segéd, munkás vagy bármely más minőségben állást keres
- Aki** házat, földet, szőlőt, zongorát, cím balmot, butort vagy holmit el akar adni, vagy ilyeneket venni
- Aki** iskolát, nevelőt vagy nevelőnőt, bennet vagy nyelvmestert keres
- Aki** kereskedelmi alkéire, ipartermékeire vevőket keres
- Aki** ismeretséget akar kötni
- Aki** előnyös üzleti üzleteket akar kötni
- Aki** lakást bérebe akar venni vagy ki akar adni
- Aki** olcsó pénzkölcsönt akar felvenni
- Aki** kölcsön akar valakivel valamit (nő-részi vagy férjhez menni)

biztos eredményt
ér el, ha az

„ELŐRE”

apró hirdetési rovatát igénybe venni.
Kereset közhatal és bizton sikert ér el
Próbálja meg! mert ha csak egy kicsit gondolkodik, okvetlenül rájön arra, hogy ennek is van hirdetési valóján
Minden szó egyszeri behatolása csak **négy fillér.**
Szegényeknek és állásértel ingyen.
Aki olcsón akar ékszer vásárolni, 14 karátos arany jegy- és könyvgyűjt. dívatba felfügget stb. keresse fel Ferderber Testvéreket Kossuth-Lajosa-u. 22. 163

Kökösz zseir 5 kilós postai csomag 9 K 70. Kicsinyben legújabb nyosabbban! 100 vörös, füstös huzalok, káthonszerek, házikenyér, fűvezetők.
Kia telőn főt pálinka, asztali borok cserege azóla. Gyomorhajásoknak barát, ita! hapható: **STERE SODA-NÁD, Nagyvárud, Nagypiac-tér.** 101

„ÓRIÁSI”
választék alkalmi ajándékokban. Ora és mindennemű ékszer bámulatos olcsó árban
Ferderber Testvéreknel
Kossuth-u, Káptalan-ház, Föld-Üzlet Zsófia-u. 9 12-13.

Hirdetmény.
„A Gazdasági és Iparbank” zálogházában (Zöldfa-utca) a jövő hó február első felében **árverés lesz.**
felkérem a zálogtulajdonosokat, hogy tárgyaikat mielőbb rendezni sziveskedjék, nehogy azok eladódjanak
22 1-3 Tízlelettel
Amigó Mór,

TELEPHON
az egész megyére 628.
Elő Biharmegyei és Nagyvárad
műbátorgyár
Ajánlom a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelű asztalgyáramban készült asztal, ebédlő, háló kávéházi és szállodai berendezéseket a legolcsóbb gyári árak mellett.
Rajzok, költségvetések kívánatra díjmentesen.
20-100 Raktár és iroda: 2
Kisipiac-tér Boldas templom mellett.
Telepek: Kossuth-utca 39. és Káptalan-utca 2.
Büchler Márton
bátorgyáros.

Olcsó pénz!
Jelzálogos és hosszú törlesztésű kölcsönök, drágább kamatu tartozások olcsóbb kamatára felcsatolása (konvertálása), tisztviselői kölcsönök, házak földbirtokok adásvétele és parcellázása, hitelforgalmi bankárképzésárak adásvétele előnyös feltételek mellett lebonyolít Gránát Samuelt, bankbizományi irodája Nagyvárud, Kossuth-utca 9.
Porjesz Herman asztalos és hárpitos butor műipari vállalata Nagyvárudon, az Orsolya-apáczák té-utcai palotájában. Nagy választék modern, izléses, matt, fényezett, vas, réz és kárpított butorokban, olcsó szabott árak mellett. 171

Megbízható és jó
kitűnő zsebóra lánccal
csak 1 frt 40.
50.000 drbot vásároltam egy félreterelői órágyár feloszlása alkalmából, éppen ezért adhatok egy remek Gloria-azót 36 óránként lejáró aranyozott Remontoir Anher zseborát lánccal és zsuzaival 3 évi hitásbeli jóállás és utánnyel mellett **1 frt 40 ért.**
I. Német áruház
S. Kohano, Krakau Nr. 136.
Nem megfelelő árakért a pénz visszaadatik.
Számok köszönőképpal rendelkezem. 23 1-2

Penz!
Olcsó tőkésörlesztésű kölcsönöket 10-75 évre folyósít, ugyisint régi, drágább kamatu kölcsönöket kicsérel (konvertál) a lehető legrövidebb idő alatt,
házak, szőlők, földbirtokok
Örök árban való adásvétele vagy bérletet a legsikeresebb eredményeivel közvetíti.
Földbirtokok parcellázását saját költségén elvállalja és finanszírozza
Faludi Ignác,
volt takarékpénztári tükér bankbizományi és ingatlanforgalmi irodája
Nagyvárud, Mészáros-utca 9. sz. 40

ALAPÍTÁSI ÉV: 1874

ALAPÍTÁSI ÉV: 1874

LASZKY ÁRMIN

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,
NAGYVÁRAD, KOSSUTH LAJOS-UTCA.
(„Biharmegyei Takarékpénztár”, az udvaron balra.)

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ARJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BALI MEGHIVÓK,
TANCRENDEK,
a legzebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
„Biharmegyei Hivatalos Lapja” kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
villanyerőre berendezett,
új gyorsasajátokkal, amerikai nyomógépekkel felszerelt
KÖNYVNYOMDA,
Lól mindenre
NYOMTATVÁNYOK
izéseljesen, gyorsan és pontosan, a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.
HIRDETÉSEK
a „SZABADSÁG” részére jutányosan felvételnek.

„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legelterjedtebb vidéki politikai napilap.
Előfizelési ár:
Helyben:
Égész évre . . . 24 kor.
Fél évre . . . 13 kor.
Negyed évre . . . 6 kor.
Vidéken:
Égész évre . . . 28 kor.
Fél évre . . . 14 kor.
Negyed évre . . . 7 kor.
Telefon sz. 84.